

anyag, s az alatta húzódó barnás, néhol törmelékes rétegeket is csak részben vizsgálhattuk, az utóbbiak felszínéről származó néhány mázas, címerpajzsos illetve baziliskusszal díszített kályhacsempe-töredék már eddig is azt valószínűsíti, hogy a várban állt Zsigmond-kori kályhák elbontását követően kerülhetett sor az előzőekben említett tereprendezésre, s így logikusan a nagy Ny-i palotabővítmény megépítésére is.

Az újkori falkiszedések miatt azt azonban már nem tudtuk megállapítani, hogy az erős ívvel forduló Ny-i várfal belső oldalához támaszkodó, két közel azonos hosszúságú és szélességű, egymással párhuzamos K-Ny-i „falnyelv” – melyeket egy befelé nyitott „torony” vagy toronyszerű építmény alapozásaiként tudunk csak elképzelni – még a sárga homokkőves feltöltés előtt, vagy annak idehordása kapcsán épült-e meg, habarcsanyaguk mindenesetre élesen elütött a várfalétól.

Kutatásunk kiterjedt a palotaépület K-i oldalára is, az itt nyitott szelvényben azonban csak azt tudtuk igazolni, hogy a délkeleti sarok közelében található ferde támpillér az épülettel egyidős – talán egy feljárólépcső támasztását szolgálta. A tőle É-ra, mélyebb szinten talált téglapadló értelmezése nem könnyű, mindenesetre változatos szintviszonyokra utal ezen a részen. Feltehető, hogy esetleges folytatását az a nagy beásás tette tönkretette, amely minden bizonnyal Valkó Arisztid e részen végzett korai kutatásaival hozható kapcsolatba.

Míg a várfalakkal övezett területen a középső bronzkori Vátya-kultúrához köthető rétegeket és jelenségeket ugyancsak nem vizsgálhattuk behatóan, a vár kútjától délre – már részben a várfal vonalán túl, gyakorlatilag a hegyoldalban – feltárhattunk egy jelentősebb méretű, alsó részén tapasztott és igen figyelemreméltó leletanyagot tartalmazó őskori gödröt.

Munkatársak: Bereczki Sándor, Györffy Zalán, László Keve régészek (Marosvásárhely); Gál Viktor, Bakonyi Regina, Koller Beáta, Koncz István, Sugár József, Zulauf Gyöngyi, Bajkai Rozália, Baráth Kármén, Miletics Edina és Szabó Tünde régészhallgatók.

FELD ISTVÁN – VICZE MAGDOLNA

356. Sopron, Balf határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, LT, Ró, Kk
Leletbeszolgáltatás után 2005. május 22-én helyszíni szemlét végeztünk lelőhelyek kiterjedésének meghatározása céljából. Az egyik lelőhelyet már Bella Lajos említi: a falu É-i részén, a római úttól K-re levő szőlőkben sok La Tène, Hallstatt és római lelet található. A szemle során közelebről meg nem határozható őskori, ezenkívül kelta, római és késő középkori leletanyagot találtunk az ásványvíz-palackozótól közvetlenül É-ra levő területen. A felszín sok természetes keletkezésű nyersvasércdarab borította (Balf-Ránis). A szőlők területét egy K-Ny-i irányú árok vonaláig jártuk be, de még ezen túl is folytatódhat.

Balf, Rövid templomföldek: A lelőhely a Fertő utca folytatásában futó dűlőút két ága által közrefogott szán-

tott területen található, pontos kiterjedése nem tisztázott, mivel művelés alatt nem álló területek veszik körbe. Itt római edénytöredékek kerültek elő. Balassa Krisztina hívta fel a figyelmet arra, hogy a Sopron-Balf közötti út K-i oldalán, az erdő É-i részén, a hétvégi kertek és az erdő határán, az út szélén egy halom látszódik, egyik oldalát már elkezdték bányászni. A halom bejárására nem került sor, de mindenképpen mesterséges eredetűnek tűnik (Sopron-Potzmann-Kogel). A szemle során felkerestük még az 1970-es évek belterületi leletmentéseinek helyszínét. A községben ugyanitt megváltoztatták a házszámot, így szükségessé vált módosítani a lelőhely elnevezését is (a Fő u. 101. ma 93. sz., a Fő u. 118. pedig ma a 61. sz. alá esik).

Hochmuth-dűlő: A régészeti leltárkönyvben Hallstatt kori edények lelőhelyeként van említve, elmondások szerint az ásványvíz-palackozótól D-re, a mai Nemzeti Park területén, a Fertő út folytatásában levő dűlőútig terjedt ki. A 20. sz. eleji térképek viszont a mai Gyógyfürdőtől ÉNy-ra eső területen ábrázolják. Ha ez utóbbi az igaz, akkor valószínűleg a Fürdő területén megtalált késő bronzkori-kora vaskori településnyomokhoz (Gömöri János ásatása, 1971) vagy az ettől É-ra fekvő, ma a Fő u. 61. sz. környékére tehető ugyanilyen korú temető lelőhelyéhez tartoznak ezek a leletek.

Munkatárs: Balassa Krisztina.

NÉMETH PATRÍCIA

357. Sopron, Rákóczi utca 33–35.

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Á, Kk

A 2005. június 8. és július 24. között végzett régészeti felügyelet során találtunk középkori településnyomokat, majd elvégeztük a megelőző feltárást. Az átvizsgált terület 40×25 m nagyságú, az objektumok zömmel az utcafronti 25×25 m-es területen kerültek elő. 131 különböző nagyságú objektumot tártunk fel, ezek között ház és cölöplyuk is található.

Szórványként néhány római kori kerámiatöredék előkerült ugyan, római kori objektumot azonban nem találtunk. A legkorábbi két szabadtéri sütőkemence maradványa volt az Árpád-korból. Edénycserepek főleg a kemencék tapasztásából kerültek elő. Néhány jelentéktelen kis objektumban találtunk még Árpád-kori cserepeket, köztük cserépbogrács peremtöredékét is.

A két legfigyelemreméltóbb objektum a 36. és 18. sz. ház a 15. századból. Előbbi kb. 10 m hosszú volt, három helyiséget lehetett elkülöníteni benne a cölöplyukak alapján. Leégett romjaiban a bezuhant, elszenesedett fagerendák jól mutatták mind a ház széleit, mind osztását. Keleti széle pontosan nem volt behatárolható, ide egy nem sokkal későbbi, még középkori kőfal épült, mellette pedig egy újkori pince semmisítette meg a maradványokat. Az épületben kisméretű fahordó elszenesedett maradványait, egy összetört állapotú piros cserép vizeskancsót és nagy mennyiségű többé-kevésbé összetartozó kerámiatöredéket találtunk, az épület szerke-